

A l'apartament amb en Billy

Íñaki Reyesado

La partida del món dels vius de Billy Wilder ha deixat sense referents a qui poder recórrer quan es fa esment a l'època daurada del cinema americà. La seva mort és, en aquest sentit, la definitiva mort d'un cinema que va saber donar grans i immillorables pel·lícules, i que ha anat caient després, a poc a poc, en el tedi dels grans efectes especials, en l'avorriment dels guions que es repeteixen, en la mediocritat, en definitiva, de la indústria cinematogràfica més poderosa del món. Tanmateix, sempre ens quedarà el material filmat que mai no ens cansaren de revisar i que també ens servirà per enyorar aquell cinema del passat i per repetir-nos una vegada més allò de "ja no es fan pel·lícules com aquestes."

Com si hagués decidit cridar el mal temps, el senyor Garci (qui és qui més ens ha mostrat, juntament amb la programació del Centre de Cultura de Sa Nostra, aquelles pel·lícules d'abans) havia programat, per una de les darreres cites de cada dilluns, *L'apartament*, emissió que va esdevenir un immillorable homenatge per al mestre que ens acabava d'abandonar. No és que *L'apartament* sigui la millor obra d'en Billy -seria molt difícil triar la millor perla d'una producció coherent, impecable, abundant i variada, però és que els seus treballs tenen la insòlita virtut d'agradar-me tant que

sempre acab per pensar que la darrera pel·lícula que n'he vista, n'és la millor. És *L'apartament* una excel·lent comèdia que dosifica moments de rialles, proporcionats sobretot pels personatges més secundaris, juntament amb altres de més dramatisme, que es reserven la parella protagonista; un Jack Lemmon, oficinista gris i solitari i una humil Shirley MacLaine, enganyada pel seu totpoderós amant. La trobada dels personatges és inevitable, tots dos fan feina a la mateixa companyia d'assegurances, ella de rutinària ascensorista i ell d'oficinista aplicat, per tant, cada dematí es troben a l'ascensor que serà l'antesala de l'apartament on es desenvoluparà la seva peculiar història. El tercer gran protagonista del film és precisament aquest apartament on viu en Jack, o millor, diríem, on intenta viure Jack, ja que el nostre enfeinat treballador que fa moltes més hores de jornada de les que li pertocuen, és, a més a més, un amable company que cedeix el seu discret pis als seus superiors, perquè tinguin un lloc on trobar-se amb les seves amants, on poder viure discretament les seves aventures, a canvi de petits favors que l'ajudin a prosperar dins la companyia d'assegurances. Tot es complica quan el mateix president de la companyia li demana les claus de l'apartament per anar-hi amb la seva darrera conquesta, que no és una altra que l'amable ascensorista. La

trama està servida. A partir d'aquest moment, el futur professional del protagonista està garantit, però l'amor, que tot ho canvia, farà que els seus interessos per ser qualcú en el treball desapareguin i es converteixin en desigs de ser simplement una bona persona. Si bé el film es construeix al voltant de la relació que neix entre els personatges de Jack Lemmon i de Shirley MacLaine, hi ha un grapat de secundaris que puguen el nivell de pura comèdia: el matrimoni veí d'en Jack (ell, metge que es veurà destorbat en la nit de Nadal per atendre una inoportuna urgència d'en Jack; ella, mestressa entrançable que odia el seu veí per la fama de conquistador sense escrúpols que s'ha guanyat entre els veïns), els companys que fan ús de l'apartament o l'única conquesta d'en Jack, també en la inoportuna nit de Nadal, una dona solitària que, com ell, ha begut més del compte, per ofegar en l'alcohol la tristesa d'una nit de Nadal en soledat...

No contarem aquí el desenllaç, segur que bona part dels qui em llegiu el coneixeu... Això sí, us diré que quan apareix el rètol *The End*, és fàcil que us venguin ganes de fer una partida de cartes, sobretot si heu gaudit de la pel·lícula amb qualque estimada companyia.

Gràcies Billy Wilder, siguis on siguis. ■

